

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

ЗВІТ
голови екзаменаційної комісії
про результати атестації здобувачів вищої освіти
заочної форми здобуття вищої освіти
історичного факультету

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 052 Політологія
за освітньо-професійною програмою Політологія

Кам'янець-Подільський
2023 рік

ЗВІТ
**Про результати атестації здобувачів вищої освіти у формі захисту
кваліфікаційних робіт**

Для атестації здобувачів вищої освіти наказом ректора від 29 травня 2023 р. № 48-АГП “Про склад екзаменаційних комісій на 2023-2024 навчальний рік” створено екзаменаційну комісію у такому складі:

Голова комісії:

Неліпа Дмитро Васильович – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Члени комісії:

Кобильник Василь Володимирович – кандидат політичних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв’язків.

Віннічук Ольга Василівна – кандидат політичних наук, доцент, завідувачка кафедри політології та філософії.

Секретар комісії:

Школова Тетяна Володимира – старший лаборант кафедри археології та спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

За період роботи екзаменаційної комісії 27.12.2023 р було проведено 1 засідання із захисту кваліфікаційних робіт.

Захист відбувався у офлайн форматі.

Забезпечення атестації здобувачів вищої освіти здійснювалося згідно з Положенням про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.

Деканат історичного факультету для роботи ЕК створив усі необхідні умови, передусім довів розклад роботи ЕК до відома голови та членів комісії та випускників. Для проведення захисту кваліфікаційних робіт виділив аудиторію та підготував усю необхідну документацію, списки випускників тощо.

До початку захисту кваліфікаційних робіт деканат факультету та кафедра політології та філософії перевірили залікові книжки та особові справи здобувачів вищої освіти. Усі вони склали передбачені навчальними планами заліки та іспити й пройшли виробничі практики.

Питання підготовки та проведення захисту кваліфікаційних робіт було під постійним контролем деканату історичного факультету та завідувача кафедри політології та філософії. Зокрема, на засіданнях кафедри було оновлено та затверджено тематику кваліфікаційних робіт (протокол № 2 від 25 жовтня 2022 р., протокол №5 від 6 грудня 2022 р. (додатковий набір)), а також обговорено питання щодо стану виконання кваліфікаційних робіт (протокол №3 від 29.03.2023 р.).

На засіданні кафедри політології та філософії (протокол №13 від 23 листопада 2023 р.) було проведено попередній захист кваліфікаційних робіт у режимі онлайн, за присутності їх наукових керівників та виконавців. У відповідності до виданих на кафедрі політології та філософії методичних

порад з написання кваліфікаційних робіт (Маркітанов В.Ю., Чабанов В.Г. Кваліфікаційна робота з політології: підготовка та захист : навчально-методичний посібник. Електронне видання. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 73 с.) та з врахуванням зауважень і пропозицій щодо усунення наявних недоліків, роботи були рекомендовані до захисту.

Зважаючи на результати попереднього захисту кваліфікаційних робіт та результати перевірки робіт на академічну добросередовищність, розпорядженням декана історичного факультету до захисту було допущено 4 кваліфікаційні роботи магістрів, підготовлених здобувачами спеціальності 052«Політологія».

Над написанням кваліфікаційних робіт працювали здобувачі: Гринчишин О., Ситнік В., Бабак І., Яблонська Т. Науковими керівниками кваліфікаційних робіт були: кандидат політичних наук, доцент Маркітанов В.Ю., кандидат політичних наук, доцент Віннічук О.В., кандидат філософських наук, доцент Найчук А. В., кандидат філософських наук, доцент Сулятицька Т. В.

Напередодні захисту кваліфікаційних робіт до екзаменаційної комісії було передано:

- кваліфікаційні роботи здобувачів;
- подання голови ЕК щодо захисту кваліфікаційних робіт;
- письмові відзиви наукових керівників;
- зовнішні рецензії на кваліфікаційні роботи фахівців у даній галузі знань;
- результати перевірки кваліфікаційних робіт на академічну добросередовищність з допомогою програми Unichek.

Захист кваліфікаційних робіт відбувся 27 грудня 2023 року.

Аудиторія, яка була визначена деканатом факультету для проведення захисту кваліфікаційних робіт, забезпечена належним чином технічними засобами (ноутбук, проектор). Таким чином, здобувачі вищої освіти мали змогу залучити під час захисту презентаційний супровід.

Інформація про здобувачів вищої освіти, які допущені до захисту кваліфікаційних/ дипломних робіт (проектів)

Кількість здобувачів вищої освіти, які допущені до захисту кваліфікаційних / дипломних робіт (проектів)	з них:		Кількість здобувачів вищої освіти, яким присвоєно кваліфікацію	з них:	
	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів державного бюджету України	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб		кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів державного бюджету України	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб
4	3	1	4	3	1

Інформація про результати захисту кваліфікаційних/ дипломних робіт (проектів)

Форма атестації	з числа допущених			захистили кваліфікаційні / дипломні роботи (проекти)				випускники, яким рекомендовано продовжити навчання в аспірантурі ¹	
	з'явилася	не з'явилися		відмінно	добре	задовільно	незадовільно	кількість	%
		з поважних/ої причин/и	без поважних/ої причин/и						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Публічний захист кваліфікаційних робіт	4	-	-	1	3	-	-	4	1
у відсотках (%)	100	-	-	25%	75%	-	-		

Якісний показник успішності: _____ 100%

Абсолютний показник успішності: _____ 100%

Кваліфікаційні/дипломні роботи (проекти):	Кількість	Відсоток	Примітка
Виконані за тематикою науково-дослідної роботи кафедри	1	25%	
Наявність публікації здобувача вищої освіти за її темою	2	50%	
Виконані на замовлення: - закладів освіти; - підприємств, установ, організацій; - за якими розроблено стартап-проекти	1	25%	
Рекомендовані до впровадження: - В закладах освіти; - підприємствах, установах, організаціях;	-	-	
Захищені іноземною мовою	-	-	

Кваліфікаційна робота Гринчишин Оксани «Виборчі технології в українському електоральному процесі на прикладі місцевих виборів 2015, 2020 років», присвячена аналізу виборчих технологій під час електорального процесу в 2015-2020 роках. Авторка окреслила особливості застосування нових виборчих технологій – цифрових та інформаційних у

¹ Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

виборчих процесах. Доведено, що застосування брудних технологій в електоральних процесах 2015-2020 рр. у Хмельницькій та Тернопільській областях було незначним в порівнянні зі східними та центральними регіонами. Здобувачка на високому рівні розкрила зміст наукового дослідження, аргументовано відповідала на запитання членів ЕК. Кваліфікаційну роботу було оцінено на «відмінно».

У науковому дослідженні здобувача вищої освіти Ситника Володимира: «**Політичні механізми протидії сучасному сепаратизму**» охарактеризовано основні чинники сепаратизму в сучасній науці, висвітлено основні підходи до типології сепаратизму, проаналізовано світовий досвід врегулювання сепаратистських проявів та конфліктів, роль міжнародних організацій у врегулюванні сепаратистських конфліктів, висвітлено процеси формування та активізації проявів сепаратизму в сучасній Україні, охарактеризовано методи запобігання та протидії сепаратизму в Україні.

Загалом захист наукового дослідження відбувся на достатньому рівні, таким чином, роботу було оцінено на «добре».

Здобувач Бабак Ігор презентував дослідження на тему: «**Теорії змісту та сутності держави: динаміка у цивілізаційному вимірі**». Автор під час доповіді розкрив сутність і зміст ранніх держав. Акцентував увагу на особливостях державного будівництва в країнах традиційного суспільства. Охарактеризував соціальні передумови виникнення національної держави та проаналізував суперечності моделей держав модерну. Здобувач аргументовано відповідав на запитання членів ЕК. Проте, зважаючи на окремі рекомендації, кваліфікаційну роботу оцінено на «добре».

Яблонська Тетяна представила комісії актуальну роботу на тему «**Особливості формування іміджу жінки-політичного лідера**». Загалом захист наукового дослідження відбувся на достатньому рівні, таким чином, роботу було оцінено на «добре».

Аналіз змісту наукових досліджень здобувачів доводить, що тематика, обрана здобувачами та науковими керівниками є актуальною в умовах сьогодення та потребувала комплексного аналізу із застосуванням сучасних методик наукових досліджень, зокрема системного, компаративного, статистичного, контент-аналізу, кейс-методу тощо. Високий рівень захисту засвідчує, що, у відповідності до програмних результатів навчання ОПП, здобувачі вищої освіти ОС «магістр» спеціальності 052 Політологія опанували концептуальними знаннями з політології, які включають сучасні наукові розвідки у сфері професійної діяльності та є основою для критичного осмислення проблем, проведення досліджень у галузі політології. Здобувачі уміють критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів, аналізувати сучасні транзитивні процеси. Вони оволоділи умінням застосовувати широкий спектр політологічних теорій, концептів та методів для професійної інтерпретації та аналізу політики на національному та регіональному рівнях. Набули навичок оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень тощо.

Науковий рівень виконаних робіт та їх актуальність були

підтвердженні під час захисту. У кожній науковій роботі обґрутовано актуальність та відповідність змісту роботи обраній темі. У кваліфікаційних роботах простежується логічна структура, повнота та детальний аналіз використаної літератури.

Варто зазначити аргументованість, переконливість, вільне володіння матеріалом та культуру мовлення здобувачів вищої освіти.

Процедура захисту засвідчила, що здобувачі вищої освіти виявили вміння застосувати отримані знання при розв'язанні конкретних завдань, продемонстрували аналітичне мислення та високий рівень комунікабельності.

ЕК враховувала відповідність кваліфікаційних робіт вимогам сьогодення, якість їх виконання, актуальність дослідження, наукову новизну, теоретичне і практичне значення, результати апробації основних положень, її ступінь володіння здобувачами вищої освіти матеріалом роботи, її категоріально-понятійним апаратом, рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки випускника.

Логічність доповідей та якість відповідей на запитання членів екзаменаційної комісії під час захисту позначилася на результатах підсумкового обговорення захисту дипломних робіт. Рішення членів ЕК щодо підсумкових оцінок переважно відповідали пропозиціям рецензентів. Відповідно, кваліфікаційні роботи було оцінено на «відмінно» та «добре».

Варто зазначити, що здобувачі апробували результати дослідження під час міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференцій. Здобувачі Гринчишин О. та Ситнік В. опублікували матеріали за темою дослідження. Це свідчить про відповідальність, належний рівень підготовки здобувачів.

Присутність на захисті наукових керівників підкріплювалася виступами та поданими відгуками, рецензіями, які були зачитані головуючим. Технічна підготовленість аудиторії, наявність комп’ютерної техніки дали можливість застосовувати презентаційні матеріали під час захисту робіт. Тому зауваження щодо забезпечення організації роботи екзаменаційної комісії були відсутні.

Якість підготовки здобувачів вищої освіти

Екзаменаційна комісія відзначила презентацію роботи та відповіді на поставлені запитання Гринчишин Оксани.

Усі члени екзаменаційної комісії відзначили, що здобувачі вищої освіти володіють достатньо високим рівнем знань, виявляють аналітичні вміння та критичне мислення. Разом із тим захист кваліфікацій робіт засвідчив, що частина випускників загалом оволоділа знаннями із загальних та професійних компетентностей, хоча й певною мірою губились під час відповідей на додаткові запитання.

Екзаменаційна комісія констатує, що випускники історичного факультету спеціальності 052 Політологія засвоїли програмні результати навчання та розуміються на аналізі основних проблем соціально-політичного життя як в Україні, так і за її межами.

Особливості перебігу політичних подій розглядаються здобувачами у

тісному зв'язку із процесами, які проходять в інших країнах світу.

Висновки та рекомендації

На підставі аналізу змісту кваліфікаційних робіт, підсумків їх захисту можна відзначити, що рівень теоретичної та методичної підготовки випускників, їх знань, умінь та навичок відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

Водночас висловимо деякі пропозиції, які, на наш погляд, сприятимуть підвищенню ефективності підготовки фахівців у сфері політології:

1. Вважаємо, що обов'язково потрібно залучати здобувачів вищої освіти до участі у конференціях міжнародного, загальноукраїнського, регіонального рівня з метою апробації результатів наукових дослідження. Важливим аспектом у наукових дослідженнях є спільні публікації здобувачів з науковими керівниками у фахових виданнях України.

2. Рекомендовано обирати тему, яка носить практичний зміст та стосуються не лише загальноукраїнського рівня, але й регіонального та можуть носити практичну цінність для роботодавців ОПП «Політологія».

3. Ініціювати збільшення кількості гостьових лекцій для здобувачів фахівцями, які займаються аналізом прикладних аспектів соціально-політичного життя суспільства.

Затверджено на заключному засіданні ЕК від 27 грудня 2023 року.

Затверджено на завершальному засіданні екзаменаційної комісії від 27.12.2023 р.

Голова екзаменаційної комісії

Дмитро НЕЛПА

Затверджено на засіданні кафедри політології та філософії від 29.12.2023. протокол №15

Завідувач кафедри політології та філософії Ольга ВІННІЧУК

Затверджено на засіданні вченої ради історичного факультету від 29.12.2023 р. протокол №11

Декан історичного факультету

Анатолій ГЛУШКОВЕЦЬКИЙ